

Torres Monsó: l'art en lluita contra «la llei de l'embut»

L'any 2007, amb motiu de la celebració del Premi Espais a la Crítica d'Art, organitzat per la desapareguda Fundació Espais, es va lliurar als premiats una escultura de l'artista Francesc Torres Monsó. L'escultor havia creat una obra seriada, *Embulisc*, amb la forma d'un gran embut. En aquesta ocasió, utilitzava un objecte quotidià, formalment simple i anodí, per dotar-lo d'una forta càrrega semàntica. Evidentment, entre les múltiples lectures que es podien fer de l'obra, la més òbvia remetia a l'expressió popular «la llei de l'embut». Així, a partir del seu particular ús de la ironia i l'escepticisme i mantenint una actitud de denúncia davant els valors de la societat contemporània, l'artista ens feia còmplices de la seva visió crítica del món. Passats cinc anys des d'aquell moment i coincidint amb les Fires de l'any passat, el fotògraf Josep Maria Oliveras presentà a la Casa de Cultura una sèrie fotogràfica de retrats de l'escultor. Oliveras captà amb la seva càmera la mirada irònica i mordaç a la qual ens té acostumats Torres Monsó, i destacava el talent de l'artista per anar un pas més enllà i traspassar el marc de treball en què es

La celebració d'un aniversari

La celebració, a finals de l'any passat, del norantè aniversari de Torres Monsó s'acompanya de l'organització de diferents actes culturals, a través dels quals es posaren de relleu distints aspectes de seva trajectòria artística. En aquest sentit, una exposició a Can Mario de Palafrugell recollí una selecció d'obres a l'entorn de la relació entre la geometria i la subjectivitat. Per la seva part, la Casa de Cultura de Girona presentà una sèrie fotogràfica de retrats de l'escultor, a cura del fotògraf Josep Maria Oliveras. Per últim, la Fundació Atrium Artis aprofità l'esdeveniment per mostrar, a la Biblioteca lu Bohigas de Salt, un conjunt de cartells realitzats per l'artista amb motiu de diferents exposicions. Tot i la rellevància de les mostres esmentades, cal esperar que en un futur proper les institucions públiques gironines treballin per tal d'aprofundir en el coneixement i la difusió d'un dels escultors vius més significatius del nostre país.

XANI ROQUEJA

mou habitualment i escenificar de manera al·legòrica aspectes centrals de la seva obra.

A redós de l'exposició de fotografies, l'escultor comentava en to sorneguer que havia errat l'ofici i que, potser, li esqueia més el paper de clown. No obstant això, aquesta actitud còmica que Torres Monsó s'atribuïa en veure's retratat res no té a veure amb la imatge decadent del comediant convertit en bufó. Així que poca broma, perquè el tarannà de Torres Monsó respon més bé a la utilització d'allò còmic com a eina de denúncia i d'exteriorització de la ràbia interna davant l'esdevenir contemporani. Per tant, tot i que en una de les fotografies d'Oliveras aparegui com l'espectre d'un titella que es mou al ritme dels fils que el controlen, es tracta d'una nova ganyota càustica. En tot cas, l'artista alerta que no ens hem de comportar com el típic pallasso de circ que es deixa ventar una bufetada rere l'altra, mantenint-se impassible davant la ingerència física i moral a la qual es veu subjecte. En efecte, en un altra de les imatges, Torres Monsó aixeca el puny dret a l'aire mentre amb l'altra mà sosté una mena de megàfon. Un gest irat gens innocent, amb el qual pretén subratllar la seva disconformitat amb l'estat actual de les coses. Així, la presa de partit que adopta en algunes de les fotografies —en sintonia amb les obres de les darreres dècades— amb una actitud a voltes pessimista, a voltes irònica i desfiat, esdevé una mena d'antídot i un crit de rebel·lia contra l'estatus vigent. Certament, el discurs estètic de Torres Monsó es mostra, ara més que mai, com un instrument imprescindible per atiar la consciència crítica i la capacitat reflexiva de les persones.